

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

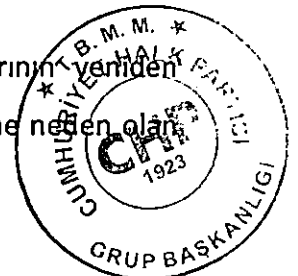
Türkiye’de hizmet sektörünün en önemli kollarından biri de moto kuryeliktir. İnternette alışveriş alışkanlığının yaygınlaşmasının yanı sıra dünyayı etkisi altına alan pandemi dönemiyle başta yemek sektörü olmak üzere birçok sektörde eve teslim ve paket servis yurttaşlar için vazgeçilmez hale gelmiştir. Sayısı on milyonları bulan ve her geçen gün artan online siparişleri dağıtma ihtiyacı nedeniyle kurye sayısı her geçen gün artmaktadır.

Ülkemizde sayıları yüz binlerle ifade edilen moto kuryeler hizmet sektörünün en önemli paydaşlarından biri olmasına rağmen, moto kuryeliğin yasal güvencesinin netleşmemesi birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Sigortalı çalışma ile işçi güvenliği ve sağlığı eğitimlerinden istisnai tutulan moto kuryeliğin, ‘Çok Tehlikeli Meslekler’ sınıfına alınmaması, mesleki yeterlilik belgesi aranmadan isteyen herkesin eğitimsiz şekilde kuryelik yapabilmesi sorunların temelini oluşturan başlıca faktörlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kurye Hakları Derneği’nin Ekim 2023 yılında kamuoyu ile paylaştığı rapora göre, uzun çalışma saatleri, düşük ücret ve güvencesiz çalışma şartları moto kuryelerin temel sorunlarındandır. Moto kuryelerin öncelikle güvenceli bir işe ihtiyacı olduğu belirtilirken, moto kuryelerin iş kazalarında yaşamını yitirmesi en büyük sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Moto Kurye Ölüm Raporu’na göre, Türkiye’de 2021 yılında 32, 2022 yılında 58, 2023 yılında ise 68 moto kurye iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Yasal güvence ve mesleki haklardaki sınırlılığın yanı sıra 14 saati bulan çalışma süreleri, zorlu hava koşullarında çalışma, yeterli ve kaliteli ekipman eksikliği, hız temelli prim anlayışı ile paket başı ödeme ve düşük ücret gibi unsurlar kazalara etki eden faktörler olarak öne çıkmaktadır.

Moto kuryeler arasında en çok tartışılan konulardan biri de kendi hesabına çalışma yani ‘esnaf kuryeliği modeli’ olarak karşımıza çıkmaktadır. Bazı meslek örgütleri esnaf kuryeliği modelinin beraberinde getirdiği güvencesizliğe dikkat çekerken bazıları da esnaf kurye ile SGK’lı, bordrolu kuryenin aynı haklara sahip olmamasının yarattığı belirsizliklerin ortadan kaldırılmasını istemektedir.

Bu bağlamda, moto kuryelerin insani koşulları aşan çalışma şartlarının yeniden düzenlenerek, moto kuryelerin karşı karşıya kaldığı iş kazaları ile iş cinayetlerine neden olan

6

faktörlerin ortaya çıkarılması başta olmak üzere, moto kuryelerin yaşadığı sorunların araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. Maddesi ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail A. Jusu.
Nail Çiher
Kocaeli M.

Burhanettin BUST
Adana M.

Utku Çakırözer
Eskişehir Milletvekili

Nurhayat Altın Kaya
Bursa M.

Senra Dincer
Ankara Milletvekili
Su

Ayhan BARUT
Adana M.

Mehir POLAT
izmir M.

Seyit Torun
Ordu M.

Mahmut K.

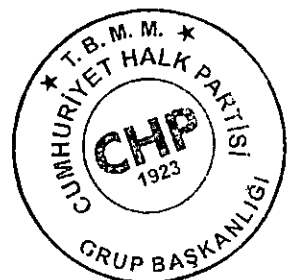
Özge
A. Tuncay ÖZKAN
İzmir M.

Özge ÖZKAN
Çanakkale M.

Ali Öztürk
Mazı M.

Mandirina
MAN AĞSUN Aİ.
Kah M.

2. Ertan Başer
Mazı M.

...213

[illegible]